



Utlåtande i ärende ang. uttalanden i massmedier (3740/2023)

Rektor har till rådet överlämnat ett ärende i vilket vetenskapliga ombudet vid KI professor Claes Frostell informerat om klagomål som företrädare för Mando Group AB riktat mot professor [REDACTED] vid Institutionen för klinisk neurovetenskap.

Mando Group är ett företag som bedriver vård av patienter med ätstörningar. Företrädare för bolaget, professor emeritus [REDACTED] och [REDACTED], har riktat kritik mot uttalanden som [REDACTED] gjort i SVT Stockholm, Dagens ETC och i ett fall på X, tidigare Twitter.

Mando Group har återgett textavsnitt i ett par artiklar och [REDACTED] inlägg på X.

I en artikel anges att [REDACTED] uttalat bland annat följande: "Det är förvånansvärt att Mando har fått sådant stort inflytande", "Det är fantastiska resultat, men det saknas evidens för att kunna hävda det", "Jag tror inte att de här siffrorna håller, än så länge finns det inget som talar för det" och "Ja, Mando har skral evidens".

I sitt inlägg på X skriver [REDACTED] om Mando Groups arbete: "Intressant metod med begränsat forskningsstöd. Bristen på oberoende replikationer och förenklad syn på ätstörningar marginaliserat (sic) metoden."

Rådets bedömning

Rådet har till uppgift att utreda avvikelser från god forskningssed. I de riktlinjer som gäller för rådets verksamhet definieras detta som sådana "avvikelser som inte anses som oredlighet i forskning, som skadar eller riskerar att skada forskningsprocessens, forskningens eller forskares integritet och som begås med uppsåt eller av grov oaktsamhet vid planering, genomförande eller rapportering av forskning."

Det som påstås i detta fall rör emellertid, som framgått, inte planering, genomförande eller rapportering av forskning. Det är i stället fråga om en forskare som i medier gett uttryck för sin åsikt om en viss behandlingsmetod. Forskaren har använt sig av den yttrandefrihet som tillkommer var och en, det vill säga friheten "att i tal, skrift eller bild eller på annat sätt meddela upplysningar samt uttrycka tankar, åsikter och känslor" (2 kap. 1 § regeringsformen). En myndighet får inte vare sig formellt eller informellt ingripa mot någon för att han eller hon använt sig av sin i grundlag skyddade yttrandefrihet.

Det kan således inte komma i fråga att rådet uttalar sig i saken. Rådet rekommenderar rektor att skriva av ärendet.

Ärendet har föredragits av ledamoten Anders Ekbom.

Mats Melin

Helena Scarabin